T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2016 / 39
KARAR NO : 2016 / 75
KARAR TR : 15.2.2016

ÖZET : 2918 sayılı Kanun'un 36. maddesinin üçüncü fikrası (b) bendi uyarınca verilen idari para cezasının iptal edilmesi istemiyle açılan davanın ADLİ YARGI YERİNDE çözümlen-mesi gerekti hk.

K A R A R

Davacı : F.B.
Vekili : Av. İ.Ç.
Davalı : Samsun Valiliği, Samsun İl Emniyet Müdürlüğü

O L A Y : Samsun Valiliği Trafik Denetleme Şube Müdürlüğünce yapılan denetim sırasında, sürücü belgesi alındığı halde sürücü belgesi olmadan araç kullandığı, ikinci kez alkollü olarak araç kullandığı ve görüşü engelleyecek şekilde cam filmleri olan araç kullandığının tespit edildiğinden bahisle, sürücü davacı adına 2.4.2015 gün ve HM-412865 seri-sıra sayılı ve araç sahibi S.B. adına 2.4.2015 gün ve HM-412866 seri-sıra sayılı trafik suç tutanakları düzenlenerek, davacıya 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 36/3-b, 48/5 ve 30/1-b maddeleri uyarınca sırasıyla 1.609, 1003 ve 189 TL olmak üzere toplam olarak 2.801 TL idari para cezası verilmiş, aynı birim tarafından alkollü olarak araç kullandığı nedeniyle sürücü belgesi geri alma tutanağı düzenlenmiş, S.B.'ye 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 36/3-b maddesi uyarınca 1.609 TL idari para cezası verilmiştir.

Davacı F.B. ile S.B. vekili, 2.4.2015 gün ve HM-412865 seri-sıra ve HM-412866 seri-sıra sayılı trafik suç tutanakları ile verilen idari para cezalarının iptali istemiyle adli yargı yerine itirazda bulunmuştur.

SAMSUN 2. SULH CEZA HAKİMLİĞİ; 11.5.2015 gün ve D.İş:2015/1656 sayı ile; yapılan başvuru üzerine Mahkemenin D.İş:2015/1549 sayılı dosyasına kaydedilen davada, davacı F.B. hakkında sürücü belgesi geri alma tutanağı da düzenlenmiş olduğundan, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 27/8. maddesine göre idari para cezası yanında idari yargının görev alanına giren kararın da verilmiş olması nedeniyle, öncelikle davacı vekilinin 2.4.2015 gün ve HM-412865 seri-sıra sayılı trafik suç tutanağı ile verilen idari para cezasının iptali istemiyle açtığı davanın bu dava dosyasından tefrik edilerek Mahkemenin D.İş:2015/1656 sayılı dosyasına kaydedilmesine ve davanın çözümünün idari yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle başvurunun usulden reddine karar vermiş, verilen karar itiraz edilmeden kesinleşmiştir.

Davacı vekili, bu kez, 2.4.2015 gün ve HM-412865 seri-sıra sayılı trafik suç tutanağı ile 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 36/3-b maddesi uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

SAMSUN 2. İDARE MAHKEMESİ: 9.11.2015 gün ve E:2015/889, K:2015/1701 sayı ile; davanın hem adli yargı yerinde hem idari yargı yerinde sadece idari para cezasının iptali istemiyle açıldığı belirtilerek, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3, 27/1 ve 2918 sayılı Kanun uyarınca ve Uyuşmazlık Mahkemesinin konu ile ilgili kararları emsal alınarak davanın çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine karar vermiş, verilen karar itiraz edilmeden kesinleşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Mehmet AKBULUT ve Fikret ERES'in katılımlarıyla yapılan 15.2.2016 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

Uyuşmazlık Mahkemesi Genel Kurulunun 11.7.1988 günlü, E:1988/1, K:1988/1 sayılı İlke Kararında, "2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun bütünüyle incelenip değerlendirilmesinden, bu Kanunun uygulanması yönünden 2 nci maddesinin ikinci fikrasında yer alan, 'ceza uyuşmazlıkları' ibaresinden, savcının ya da şahsi davacının talebi ile başlayan yargılaması sonunda sanığın mahkumiyetine ya da beraatine hükmedilebilecek davalarda, askeri ve adli ceza mahkemeleri arasında çıkan görev ve hüküm uyuşmazlıklarının anlaşılması, bunun dışında kalan tüm görev uyuşmazlıklarının 'hukuk uyuşmazlığı' sayılması gerektiği sonucuna varılmaktadır. Uygulanması idari organlara bırakılan cezalar, adli nitelikte olmadığından, bunlar hakkında yapılan itirazlar ya da açılan davalar 'ceza davası' olarak nitelendirilemezler. İdari niteliklerinden dolayı bu davalara ilişkin görev ve hüküm uyuşmazlıklarının Uyuşmazlık Mahkemesinin Hukuk Bölümünde incelenip çözümlenmesi gerektiği…" açıkça belirtilmiştir. Bu durum göz önüne alındığında, olay bölümünde yazılı başvuru konusu görev uyuşmazlığının Hukuk Bölümünde incelenmesi gerektiği

kuşkusuzdur.

Adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı dosyasının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak, davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece, adli yargı dosyası da temin edilmek suretiyle Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, "2.4.2015 gün ve HM-412865 seri-sıra sayılı trafik suç tutanağı ile 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 36/3-b maddesi uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılan dava yönünden" oluşan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, 2918 sayılı Kanun'un36. maddesinin üçüncü fikrası (b) bendi uyarınca verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılmıştır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "Sürücü belgesi alma zorunluluğu" başlığı altında düzenlenen 36. maddesinde, " (Değişik : 24/5/2013 - 6487/18 md.)

Motorlu araçların, sürücü belgesi sahibi olmayan kişiler tarafından karayollarında sürülmesi ve sürülmesine izin verilmesi yasaktır.

Araçlar, Yönetmelikte sınıfları belirtilen sürücü belgelerine sahip sürücüler ile çok taraflı anlaşmalara göre sürücü belgesi bulunan veya geçerli uluslararası sürücü belgesi olan kişilerce sürülebilir.

Buna göre;

a) Sürücü belgesi olmayanların,

b) Mahkemelerce veya Cumhuriyet savcılıklarınca ya da bu Kanunda belirtilen yetkililerce sürücü belgesi geçici olarak ya da tedbiren geri alınanların,

c) Sürücü belgesi iptal edilenlerin,

araç kullanarak trafiğe çıktıklarının tespiti hâlinde, bu kişilere 1.407 Türk Lirası idari para cezası verilir. Ayrıca, aracın sürücü belgesiz kişilerce sürülmesine izin veren araç sahibine de tescil plakası üzerinden aynı miktarda idari para cezası verilir " denilmiştir.

Uyuşmazlık Mahkemesi, 2918 sayılı Yasa'nın 116. maddesi kapsamında araç tescil plakasına göre düzenlenenler dışında trafik zabıtasınca uygulanan idari para cezalarına karşı açılan davaları; bu uygulamanın idari ceza kapsamında bulunması; Yasada idari cezalarla ilgili davalarda görevli yargı yerini açıkça belli eden bir hükme yer verilmemesi; bu Yasada gösterilen adli cezalara hükmetmekle görevli mahkemeye işaret eden 112. maddeye de herhangi bir atıfta bulunulmamış olması karşısında ve göreve ilişkin genel ilkelere göre idari yargının görev alanında görmüştür.

Öte yandan, 30.3.2005 gün ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 6.12.2006 gün ve 5560 sayılı Yasa'nın 31. maddesiyle değiştirilen 3. maddesinde," (1) Bu Kanunun;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır"; Kanunun "Başvuru yolu" başlıklı 27. maddesinin 1. fikrasında ise "idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir" düzenlemeleri yer almıştır.

Bu düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer Kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir yasayla kabul edilen görev kurallarının, geçmişe de etkili olacağı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

Davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir yasa ile görevsiz hale gelmiş ise, (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni yasaya göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekeceği; ancak, yeni yasadaki görev kuralının, değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair intikal hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyeceği açıktır.

Diğer taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış, bu sırada yapılan bir kanun değişikliği ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiş ise, mahkeme, artık görevsizlik kararı veremeyip (yeni kanuna göre görevli hale geldiği için) davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

Olayda, olumsuz görev uyuşmazlığının konusu olan idari para cezasının 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 36. maddesinin üçüncü fikrası (b) bendi uyarınca verildiği, görev uyuşmazlığının konusu olmayan ancak adli yargı kararına gerekçe yapılan sürücü belgesinin ise, aynı Kanun'un 48/5. maddesi uyarınca alkollü araç kullanıldığı nedeniyle geri alındığı anlaşıldığından, söz konusu sürücü belgesi ve adli yargı kararı gerekçesinin dayanağı olan, Kabahatler Kanunu'ndaki düzenlemelerin ortaya çıkardığı bağlantı sorununa çözüm getirilmesi amaçlanarak, aynı Kanun'un 27. maddesine, 5560 sayılı Kanun ile eklenen sekizinci fikrasında yer alan; idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceğine ilişkin düzenleme, olumsuz görev uyuşmazlığının kapsamında bulunmadığından inceleme konusu yapılmamıştır.

İncelenen uyuşmazlıkta, öngörülen trafik para cezasının, 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda da bu para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde belirtildiği üzere, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı nedeniyle, görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326 sayılı Kanun hükümleri dikkate alınacağından, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanunun 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Samsun 2. Sulh Ceza Hakimliğince verilen görevsizlik kararının 2.4.2015 gün ve HM-412865 seri-sıra sayılı trafik suç tutanağı ile 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 36/3-b maddesi uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılan dava yönünden verilen kısmının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Samsun 2. Sulh Ceza Hakimliğinin 11.5.2015 gün ve D.İş:2015/1656 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ 2.4.2015 gün ve HM-412865 seri-sıra sayılı trafik suç tutanağı ile 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 36/3-b maddesi uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılan dava yönünden verilen kısmının KALDIRILMASINA, 15.2.2016 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Ali	Yusuf Ziyaattin	Alaittin Ali
ÖZGÜLDÜR	ÇOLAK	CENİK	ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Mehmet	Fikret
AYDIN	AKBULUT	ERES